

Pokroky matematiky, fyziky a astronomie

Zprávy z poboček

Pokroky matematiky, fyziky a astronomie, Vol. 11 (1966), No. 6, 396--[398]

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/138016>

Terms of use:

© Jednota českých matematiků a fyziků, 1966

Institute of Mathematics of the Academy of Sciences of the Czech Republic provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This paper has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://project.dml.cz>

Zprávy z poboček

Olomouc

V druhém pololetí 1965 a prvním čtvrtletí 1966 uspořádala pobočka vědecké přednášky. Prof. *Adam Schmidt*, vedoucí matematického ústavu university v Rostocku, přednášel 8. 10. na téma „Über die Störung mehrfacher Eigenwerte gewisser singulärer Differentialoperatoren“. Dále pak přednášeli: *Otakar Borůvka* z brněnské university (O některých novějších výsledcích teorie centrálních disperzí diferenciálních lineárních rovnic 2. řádu); *J. Metelka* z olomoucké university (Několik poznámek o rozpisech čísla m); *M. Lánský* z Karlovy university (O míře sémantické informace); *J. Klapka* z brněnské techniky (Několik problémů z teorie přímkových variet); *M. Novotný* z brněnské university (O některých problémech algebraické lingvistiky).

Ve vědeckém semináři z optiky přednesli referáty: *J. Pospišil* (Metody měření optické funkce přenosu); *A. Mikš* (Metodika výpočtu superachromátu); *J. Peřina* (Vztah mezi kvantovým a poloklasickým popisem světelných svazků); *B. Havelka* (Metodika optiky pro specialisty); *J. Kepřt* (Kvalita optické soustavy zatížená otvorovou vadou); *J. Kvapil* (Teoretické základy optické holografie).

V druhém pololetí 1965 byl zahájen cyklus přednášek o vědeckých pracích matematiků UP, v němž přednášel *S. Trávníček* „O transformacích řešení soustav diferenciálních rovnic“.

Pobočka pokračovala v besedách pro učitele. V říjnové besedě hovořil s. *V. Štícha* o efektivnosti vyučovacích metod v matematice, prosincová beseda byla věnována rýsování jako přípravě na technické kreslení, o čemž referoval s. *R. Tůma*.

V listopadu 1965 byl uspořádán seminář pro učitele fyziky o astronomii a astronautice. Konal se ve hvězdárně ve Valašském Meziříčí a přednášel na něm ředitel hvězdárny s. *B. Maleček* a s. *J. Hospodář* z Výzkumného ústavu leteckého zdravotnictví v Praze. Další seminář pro učitele škol 2. cyklu v únoru 1966 byl věnován těmto otázkám: Kantorův pokus a jeho interpretace (*J. Záhejský* — *V. Kolesnikov*), vyučovací filmy o vodivosti v látkách (*O. Lepil*) a řešení projekce filmové smyčky (*S. Vyšín*).

Dne 5. 11. se konala přednáška *M. Jirouška* pro učitele k soutěžním úlohám MO a 9. 12. se zúčastnilo 33 učitelů exkurze do n. p. Meopta v Přerově, spojené s přednáškou s. *Celého* z Ústavu pro výzkum jemné mechaniky a optiky (o novinkách v optice).

Slavnostní schůze, která se konala 18. 2. 1966, byla věnována osmdesátinám *Bohumila Hacara*, prvního předsedy olomoucké pobočky a zasloužilého člena JČMF. O jeho životě a díle promluvil *B. Havelka*. V závěru slavnostní schůze byla jubilantovi odevzdána pamětní medaile university Palackého a dar výboru pobočky.

Oldřich Lepil

Pardubice

V roce 1965 věnovala pobočka pozornost především pořádání instruktáží pro účastníky matematické a fyzikální olympiády. Uspořádali jsme 19 instruktáží pro účastníky MO a 20 pro účastníky FO, a to v Pardubicích, České Třebové a Havlíčkově Brodě. Ve dnech 8.—17. 7. 1965 byl uspořádán pro úspěšné řešitele MO a FO kurs z matematiky a fyziky v Jevíčku. V matematické části kursu byly přednášky z matematické logiky, základů teorie čísel, řešení rovnic s parametry a absolutními hodnotami a z geometrie byly řešeny složitější konstruktivní úlohy. Fyzikální část se zaměřila na prohloubení znalostí v mechanice tuhých těles a v hybnosti hmoty; v obou případech byly probírány složitější úlohy. Matematika bylo věnováno 51, fyzika 29 hodin. Každý večer besedovali přednášející s žáky a dále objasňovali některé problémy uvedené v přednáškách. Během kursu navštívili účastníci 3 průmyslové podniky v okolí Jevíčka. Účastníci hodnotili průběh kursu velmi příznivě.

Během roku pořádala pobočka v Pardubicích kursy z matematiky pro nadané žáky 8. ročníků

ZDŠ. Ke konci školného roku 1965/66 chceme pozvať učiteľov tých žiakov, ktorí navštevovali kurs, k zhodnoteniu výsledkov a podľa skúseností chceme kursy rozširovať i do iných miest. Účastníci kursu väčšinou chceli pokračovať ve štúdiu na SVVŠ. Pomocí našich členov pôsobiacich na SVVŠ chceme ďalej sledovať prosperitu absolventov kursu.

O pololetných prázdninách usporiadala pobočka exkurziu na prírodovedeckú fakultu Palackého univerzity v Olomouci, kde sa účastníci seznámili s možnosťou konať pokusy z atomistiky, s technikou pokusov zaměřených k modernizácii vyučovania fyziky a s laboratornými pokusmi s polovodičmi.

Rozvinutí bohatší prednáškové činnosti bráni zejména stály nedostatok prednášajúcich. Ve spolupráci s KPÚ v Pardubicích a Hradci Králové usporiadala pobočka 3 metodické prednášky: *V. Skalický* (Nový pohľad na metodiku výkladu obsahu rovinných obrazcov), *F. Kuřina* (Množinové pojetí matematiky) a *L. Kment* (Vyučovací stroje, s ukázkami prototypů vyučovacích strojů a jejich funkce).

Josef Zieris

Košice

V rámci matematicko-fyzikálnych pohovorov a dvoch seminárov (o magnetických vlastnostiach látok a obyčajných diferenciálnych rovniciach) usporiadala Odbočka v roku 1965 25 odborných prednášok.

V rámci matematicko-fyzikálnych pohovorov: *K. Drbohlav*, Praha (Teória kategórií); *A. I. Mal'cev*, Novosibirsk SSSR (O elementárnej a špeciálnej teórii niektorých tried grúp); *T. Neubrun*, Bratislava (O niektorých problémoch teórie miery); *F. Nožička*, Praha (Mexiko a veda latinsko-amerických zemí); *O. Borůvka*, Brno (O aplikácii diferenciálnych lineárnych rovníc v globálnej geometrii kriviek); *M. Švec*, Bratislava (Používanie funkcionálnej analýzy v teórii diferenciálnych rovníc); *E. Otto*, Poľsko (Vývoj a súčasný stav deskriptívnej geometrie v Poľsku); *E. Jäger*, Jena NDR (Greenove funkcie a ich aplikácie na feromagnetizmus); *V. Havel*, Brno (Rozklady grúp); *W. Dück*, Berlín NDR (Iteračné metódy pri výpočte matic a príbuzné problémy); *L. Mišík*, Bratislava (O niektorých vlastnostiach aditívnych funkcií intervalov); *N. Dinculeanu*, Bukurešť (Univerzálne modely pre ergodické transformácie).

V rámci seminárov: *V. Kavečanský*, Košice (Štúdium povrchovej magnetizácie pomocou priečného efektu Kerr); *Zareckij*, SSSR (Magnetická anizotropia feritov bárya s prímiesou kobaltu); *Z. Málek*, Praha (Jav teplotnej autostabilizácie vo feroelektrikách); *A. Bartko* a *R. Vulgan*, Košice (Fyzikálne základy elektrónovej paramagnetickej rezonancie); *M. Rotter*, Praha (Štúdium indukovanej anizotropie polykrystalických feritov); *J. Daniel-Szabó*, Košice (Neelová teória zjavu bascule); *M. Hanusková*, Košice (Niektoré problémy anihystereznej magnetizácie); *A. Zentko*, Košice (Použitie metódy Barkhausenových skokov v magnetických meraniach); *A. Dribňák*, Košice (O projekte nízkoteplotnej stanice v Košiciach); *M. Rákoš*, Košice (Tvar signálu jadrovej magnetickej rezonancie); *M. Greguš*, Bratislava (Porovnávacie a oscilačné teoremy rovnice 3. rádu; Diferenciálne rovnice obyčajné n-tého rádu; Diferenciálne rovnice obyčajné s posunutým argumentom).

Pre účastníkov Matematickej olympiády v kategórii A a B boli usporiadané semináre – dvakrát pre každú kategóriu v 3 okresných strediskách, v Košiciach, v Rožňave a v Poprade. Zúčastnilo sa priemerne 25 žiakov v každej kategórii a v každom stredisku. Semináre pre riešiteľov v kategórii C poriadali jednotlivé školy. Jednotné organizovanie týchto seminárov bolo prejednané s učiteľmi na jednodňovej inštruktáži. Pre úspešných riešiteľov MO bolo 6dňové sústredenie v dňoch 19.–25. 9. na Čingove, okres Spišská Nová Ves, ktorého sa zúčastnilo 24 žiakov Východoslovenského kraja a 24 žiakov Západodoslovenského kraja. Sústredenie z dvoch krajov sa ukázalo veľmi užitočné, prispelo k vzájomnému poznaniu a povzbudilo k súťaživosti. Pre žiakov košických stredných škôl Odbočka poriadala seminár z matematiky (týždenne 2 hodiny), zúčastňovalo sa na ňom približne 30 žiakov.

K zlepšeniu úrovne vedomostí žiakov z fyziky a k zvýšeniu ich záujmu o technické vedy pripievajú v značnej miere semináre z fyziky, ktoré sú konané v okresných strediskách, kam chodia vysokoškolskí pracovníci rozširovať a upevňovať poznatky u žiakov zapojených do súťaže Fyzikálnej olympiády. Dobrým prínosom bolo 6dňové sústredenie pre riešiteľov FO. Konalo sa v dňoch 6.—11. 9. v Dedinkách pri Ružine a zúčastnilo sa ho 36 žiakov zo 14 škôl Východoslovenského kraja. Akcie týkajúce sa MO a FO zabezpečili hlavne učitelia PF UPJŠ Košice.

V dňoch 24.—26. 6. sa konala v Košiciach II. celoštátna porada o magnetických vlastnostiach pevných látok za účasti 5 zahraničných a 44 domácich vedeckých pracovníkov. Odznali 4 súborné referáty a 21 krátkych zdelení o pôvodných prácach.

Dňa 26. 5. bola usporiadaná porada o otázkach modernizácie vyučovania fyziky na ZDŠ, na ktorej J. Fuka z Olomouca oboznámil prítomných s problematikou modernizácie výuky na ZDŠ a SVŠ v zahraničí a u nás.

V dňoch 30.—31. 8. usporiadala Odbočka pre učiteľov matematiky seminár na tému: Analytická geometria na SVŠ vektorovou metódou. Prednášali M. Harant a J. Lešo.

Dňa 24. 11. sa konal metodický deň učiteľov matematiky na SVŠ a dňa 25. 11. metodický deň učiteľov odborných škôl, na ktorých mali prednášky I. Kluvánek a J. Vinař.

Dňa 8. 6. bola usporiadaná Odbočkami v Košiciach a v Prešove beseda čitateľov časopisu Matematika ve škole s členmi redakcie. Bola zameraná hlavne na obsah časopisu, príspevky zo strany učiteľov a rozširovanie časopisu medzi žiakov.

Josef Chavko

KONKURS

Ústřední výzkumný ústav OP Škoda Plzeň vypisuje konkurs na přijetí

experimentálního fyzika se zaměřením na fyziku kovů pro výzkumnou práci v oblasti mechanických vlastností polykrystalických kovů, zvláště jejich plastické deformace.

Platové podmínky podle kvalifikace a praxe

	absolvent VŠ
do 5 let praxe	1500—2000 Kčs
6—10 let praxe	1800—2500 Kčs

Pracovníkům s vědeckou hodností bude plat upraven podle nomenklace vědeckých pracovníků MTP. Ubytování pro svobodné ihned, pro ženaté přiděl bytu z podnikové družstevní stabilizační výstavby do 1 roku.

Stručný životopis s popisem dosavadní odborné praxe zašlete na uvedenou adresu do 20. ledna 1967. Vybraní účastníci konkursu budou pozváni k ústnímu jednání do Plzně na náklad ústavu.

Pokroky matematiky, fyziky a astronomie. — Ročník 11 — Vydává: Jednota československých matematiků a fyziků v Akademii, nakladatelství Československé akademie věd, Vodičkova 40, Praha 1, Nové Město. — Redakce: ÚFPL ČSAV, Cukrovarnická 10, Praha 6. — Tiskne: Knihtisk, n. p. provoz 5, tř. Rudé armády 171, Praha 8. — Rozšiřuje poštovní novinová služba, objednávky a předplatné přijímá PNS — ústřední expedice tisku, administrace odborného tisku, Jindřišská 14, Praha 1. — Lze také objednat u každé pošty nebo doručovatele. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS — ústřední expedice tisku, odd. vývoz tisku, Jindřišská 14, Praha 1. Cena jednotlivého výtisku Kčs 3,—, v předplacení (6 čísel ročně) Kčs 18,— (cena pro Československo).

\$3,—, £ 1,1,6 (cena v devizách).

Toto číslo vyšlo v prosinci 1966

A-05*61965

© Academia, nakladatelství Československé akademie věd 1966